

Кіндрась О.В. Роль стратегічного управління в підвищенні ефективності господарської діяльності аграрних підприємств /О.В. Кіндрась // Економіка та ефективна організація фінансових та виробничих процесів: Міжнародна науково-практична конференція, (м.Київ 14-15 жовтня 2011р.) – К.: Аналітичний центр «Нова економіка», 2011. – С. 52-53

РОЛЬ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В ПІДВИЩЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Ефективність господарської діяльності аграрного підприємства характеризується співвідношення кінцевого результату (ефекту) з застосованими та спожитими ресурсами. Кількісне та якісне зростання факторів виробництва, використання досягнення НТП, прискорення темпів економічного розвитку, входження України у світовий торговий простір, посилення конкуренції з боку зарубіжних виробників, зміна форми поведінки споживача до товару розвивається на фоні реформування аграрного сектору економіки, що відбувається в умовах наростання кризових явищ в політичній, економічній, соціально-культурній системах та з відсутністю структурних змін в організації господарської діяльності, структурі виробництва та управління. За інерцією відбувається скорочення виробничого потенціалу та зниження ефективності господарської діяльності аграрних підприємств, зниження рівня рентабельності продукції та негативних явищ у формуванні внутрішнього середовища підприємств.

На сучасному етапі розвитку відповідно до теорії систем, згідно з якою будь-яка організація є відкритою системою і зміни в середовищі її функціонування впливають на результати її діяльності [2]. Тому, за ринкових умов господарювання проблему підвищення ефективності господарської діяльності необхідно розглядається через призму адаптаційних дій підприємства до умов зовнішнього середовища. що визначається зростанням рівня динамічності та невизначеності.

Для підприємства, як суб'єкта господарювання орієнтованого на

перспективу фундаментальним є:

1. Ідентифікація та визначення тенденцій розвитку змін середовища, що мають прямий вплив на результативність діяльності.
2. Визначення та реалізація корегувальних дій спрямованих на ліквідацію чи зменшення негативних наслідків.
3. Використання потенційних можливостей для розвитку, зумовлених зміною середовища.

Забезпечення ефективності господарської діяльності аграрних підприємств стає неможливим без співвідношення внутрішнього потенціалу підприємства, представленого наявною сукупністю ресурсів та можливими напрямками його реалізації на основі закладеної системи цілей та врахуванням часових обмежень в умовах стрімкої зміни зовнішнього середовища.

Нові економічні умови, трансформації внутрішнього та зовнішнього середовища змушує вдосконалювати теорію та практику стратегічного управління. Поява терміна “стратегічне управління” наприкінці 50-х років ХХ ст. була викликана необхідністю підкреслити різницю між поточним управлінням на рівні виробництва та управлінням націленим на майбутнє організації (підприємства), а також змінами в поглядах на людину в системі економіки і новими умовами ведення бізнесу [1, с. 28]. Реалізуючи ринковий підхід до управління стратегічне управління стає фактором розвитку підприємства, що визначає його існування у взаємозв'язку з динамікою навколишнього середовища та передбачає критеріальну оцінку стратегічних управлінських рішень.

Стратегічне управління є підсистемою системи менеджменту організації поряд з тактичним та оперативним, і підпорядковується досягненню загальної мети діяльності підприємства. Таким чином, стратегічне рішення має прийматися на основі економічно обґрунтованих переваг, що відображають перспективи економічного, технологічного та соціального розвитку конкретного підприємства. Принципова відмінність стратегічного управління полягає в методології його реалізації на практиці, що

використовує поєднання аналізу зовнішнього середовища функціонування підприємства та визначення його конкурентної позиції з врахуванням внутрішніх можливостей, на основі чого відбувається прийняття та реалізації управлінських рішень, які проявляються через вибір, реалізацію, контроль та корегування стратегії підприємства.

Отже, головним завданням стратегічного управління аграрних підприємств контексті підвищення ефективності господарської діяльності є розробка стратегічної орієнтації підприємства, визначення стратегічного потенціалу для забезпечення довгострокових конкурентних переваг та своєчасне реагування на зміни в середовищі функціонування.

Література

1. А. Кредісов Стратегічний менеджмент на початку ХХІст.: зміна парадигми / А. Кредісов, Б. Літовченко – Економіка України. – 2011. – № 4. – С.28-37
2. Линовицька С.А. Методи оцінки ефективності пристосування вітчизняних підприємств до змін зовнішнього середовища / С.А. Линовицька // Актуальні проблеми економіки. – 2006. – № 5. – С.49-57